

Информация о профессиональных достижениях учителя
Утяевой Мавзили Файзулловны,
учителя башкирского языка и литературы
Муниципального автономного общеобразовательного
учреждения
Татарская гимназия №84
Октябрьского района городского округа
город Уфа Республики Башкортостан

Уктан үткер, уттан кайнар һүз табамын,

Кояш булып, күңелдәргә юл һаламын.

Бишаныс менән эйәртәмен үз артымдан,

Токандырам ижад утын хис- ялкындан.

Бсындан айырһын ул ялғандарзан,

Уңыш килһен үз һәләтен аскандарға.

Сәм, дәрт менән тотонһон ул һәр бер эшкә,

Бшанам, уңыш юлдаш булыр был шәхескә!

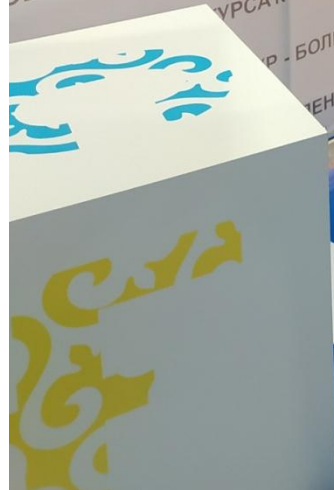
КОРТ ТЕЛЕН
ЛАУ ҺӘМ ҮСТЕРЕҮ
ДЫ

ФОНД ПО СОХР
И РА
БАШКИРСКОГО

МА К – КУРСАК - КУКЛА Ң – ЕҢЕҮ - ПОБЕДА А – ЛЕНТА F – FAИЛӘ - СЕМЬЯ
БУШКА 3 – 3УР - БОЛЬШОЙ ө – өСӘЙ - МАМА
БЕДА Ҙ – ҘУР - БОЛЬШОЙ 3 – 3УР - БОЛЬШОЙ
АМА К – КУРСАК - КУКЛА F – FAИЛӘ - СЕМЬЯ
БАБУШКА 3 – 3УР - БОЛЬШОЙ ө – өСӘЙ - МАМА
ОБЕДА Ҙ – ҘУР - БОЛЬШОЙ 3 – 3УР - БОЛЬШОЙ
К – КУРСАК - КУКЛА F – FAИЛӘ - СЕМЬЯ
Р - БОЛЬШОЙ ө – өСӘЙ - МАМА
ЕНТА F – FAИЛӘ - СЕМЬЯ 3 – 3УР - БОЛЬШОЙ

Төпө барзың
иле бар

УТӨБА
Ибраһим
Файзрахман кызы

Тема:

Балалардың танып белеу эшмәкәрлеген һәм һәләттәрен ижади эш алымдарына нигезләнеп үстереу.

Максат:

Укыусылардың донъяға яңыса карашы, яңылыкка ынтылған, эзләнеу, дәүерзең ысын йөзөн сағылдырған, фекерзәрен яклай, киләсәген хәстәрләй алырлык, тормошта үз урынын дөрөс билдәләүгә, үстереүгә, камиллаштырыуға һәләтле шәхесте тәрбиәләу.

Проблемалар:

- 1. Рухи-әхлаки тәрбиә мәсьәләләренән ситләштөк.*
- 2. Компьютер бәйләнештәре менән кызығып, бөтөнләй ысын тормош вакифалары менән йәшәмәй.*
- 3. Бала күңеленәң “етем”легә, яңғызлығы.*

Сисеү алымдары:

”Оло юлдәлә үз һукмағыңды һалып була.”

“ Ерзе әйләндереп куйыу өсөн, миңә таяныу нөктәһе кәрәк”, - тигән Архимед.

*Минәң өсөн таяныу нөктәһе, эшмәкәрлектә дәрәс ойоштороузың иң уңайлы һәм иң отошло алымдарының берәһе **ижади эшләү.***

Бурыстар:

1. Йөкләмәһен алғас, йөгөн дә тарт.
“Еңелдән- ауырға,” ”ябайзан- катмарлыға” тигән төп йүнәлешкә таянып эш итеү.
2. Бай йөкмәткеле белем һәм тәрбиә биреү һөзөмтәләренә ирешеү йәһәтенән еңел, аңлы, эзмә-эзлекле, эзләнеү- тикшереү эштәрен, дөрөс ойштороу.
3. Татар милли гимназиябыззың үзенсәлекле тәжрибәһен туплаған методик үзәге эсендә башка миләт балаларының башкорт телен дәүләт теле буларак өйрәнеү, үткәрелгән сараларзың кәрәклегенә инаныу, эштәрзең үз йөзө, үз аныклығына ирешеү.
4. Өзәмде өзәм иткән-“өзәп”- тигән халкым, шуға күрә иң беренсе урында, әхлак, тәрбиә мәсьәләһен күз уңында тотуу.
5. Икеләнгән икеләтә көсһөз.
Киләсәккә ышаныслы, рухи юғарылыкка, матурлыкка ынтылышлы көслө, төплө фекерле шәхестәр тәрбиәләү.
6. һукмактар кушылһа, оло юл барлыкка килә.
Берзәмлек, татыулык дуслык хистәрен, рухи киммәттәргә ихтирамлы караш булдырыу.

Эш нигезе:

- 1. Таяныу нөктәһе- туған тел- башкорт теле.*
- 2. Халык ижадын белеп үскән бала ғына киләсәккә бай рухлы, көслө ихтиярлы шәхес була ала.*
- 3. Һәр бала – кабатланмас шәхес. Балала рухи ныклык, шәхес итеп тәрбиәләү өсөн өс объект кәрәк- өс таяныс: ғаилә- мәктәп- йәмғиәт.*

Йүнәлештәр:

Укыусы -
эзләнеүсе, табыусы,
яңылык булдырыусы.

Укыусы -
ижадсы, үзләштереүсе,
башкарыусы.

Укыусы –
башкарыусы, үсеүсе.

Фәнни-ғәмәли
конференциялар, теле-
викториналар,
олимпиадалар һ.б.

Конкурстар, бәйгеләр.

«Шаяниум», һабантуй,
«Йәгез әле, кыззар»,
«Шаян малайзар».

Көслө рухлы, төплө
фекерле, һәләтле шәхес.

Тел, ил, милләтенең
үткәнен, бөгөнгөнөн,
киләсәген хәстәрләүсе.

Берзәмлек, яуаплылык,
әүземлек.

Үземә куйылған төп талаптар:

- 1. Укыусылар өсөн тыуған ауырлыктарзы вакытында табыу, тыуған проблемаларзы юкка сығарыу өсөн яңы алымдар булдырыу.*
- 2. Эш төрзәрен системалы дөрөс планлаштырыу.*
- 3. Ихлас аралашыусан, кешелекле һәм кеселекле булыу.*

Укыусылар өсөн талаптар:

Үз көнөңдөң киләсәген, булмышын, үзеңә хәстәрләп өйрәнергә кәрәк.

Карап торған күрер , тыңлап торған ишетер тимә.

Тыңлайым- ишетәм- кабул итәм- уйлайым- эзләйем- яуап табам- әңгәмәлә катнашам- әйтелгән фекерзәр менән килешәм йәки килешмәйем- йомғаклайым- эш һөзөмтәһе.

Эштәрзең төрө һәм ыңғай һөҙөмтәләре:

Утяева Мавзиля Файзулловна учитель башкирского языка и литературы Муниципального автономного общеобразовательного учреждения Татарская гимназия №84 Октябрьского района городского округа город Уфа Республики Башкортостана.

Стаж работы Мавзили Файзулловны составляет 43 года. Образование высшее. Закончила Башкирский государственный университет, филологический факультет по специальности «Башкирский язык и литература»

Она до 2003 года работала заместителем директора по родным языкам в МОУ Общеобразовательная школа № 6 города Сибай, с 1998 по 2003 годы являлась руководителем городского методического объединения учителей башкирского языка.

В данный момент педагог - учитель башкирского языка и литературы МАОУ Татарская гимназия №84.

Участник городского конкурса «Учитель года родных языков» 2003 года;

Лауреат Премии главы Администрации городского округа город Уфа Республики Башкортостан от 12 сентября 2011 года;

Отличник образования РБ;

Участник городского конкурса «Педагог - исследователь».

Являлась членом аттестационной комиссии. В составе жюри городских олимпиад и творческих конкурсов республиканских НПК

Ее учащиеся занимают места на районных и городских олимпиадах, ведут исследовательскую работу, занимают места на конкурсе «Урал батыр», принимают участие на творческих конкурсах различного уровня.

Педагог является автором «Авторского методического пособия для учителей башкирского языка», рецензентом справочного издания «Русско-башкирский разговорник с этикетными выражениями».

Утяева М.Ф. за большой вклад в сохранение и развитие языка, культуры, традиций башкирского народа награждена Почетными грамотами, Благодарственными письмами МО, РБ, ГУО Администрации городского округа город Уфа РБ, РОО Благодарственным письмом Российского фонда культуры за подвижнический труд, патриотическое воспитание подрастающего поколения, сохранение культурного и исторического наследия России, Башкортостанского филиала Российского Фонда Культуры за подготовку лауреата, Молодежной общественной палаты при Совет городского округа город Уфа РБ за инновационный подход к организации и руководству учебно-исследовательской деятельностью учащихся. Республики Башкортостан по делам ЮНЕСКО за успехи в подготовке призеров Международного конкурса-фестиваля детского литературно-художественного творчества, краеведения и журналистики «Ступени».

Учитель активно участвует на мероприятиях республиканского и регионального уровня:

Межрегиональный научно-практический семинар для участников экспериментальных школ по теме «Развитие билингвальной бикультурной личности в поликультурной среде»;

Республиканский семинар учителей башкирского языка;

Республиканский семинар для директоров экспериментальных школ Центра выявления и развития одаренности детей;
Республиканский фольклорный праздник «Салауат йыйыны»;

Республиканский научно-практический семинар «Методика организации работы с талантливой молодежью в образовательных учреждениях»;

Республиканские мероприятия, посвященные Дню России и 435-летию основания Уфимской крепости;

Республиканский конкурс на лучшее составление шежере республиканский конкурс лучших методических разработок, посвященный 100-летию юбилею Галимова Саляма;

Работа в составе жюри и проведение мастер-класса на семинаре, проводившемся в рамках Открытого Межрегионального конкурса-фестиваля «Ступени»;

Работа в жюри очного этапа конкурса исследовательских работ в рамках Малой академии наук школьников РБ;

Республиканский научно-практический семинар по теме «Формирование творческо-познавательного потенциала школьников»;

XV Межрегиональная научно-методическая конференция руководителей общеобразовательных учреждений, учителей и кураторов.

Достижения:

1. Почётная грамота.
Государственное Собрание – Курултай Республики Башкортостан
за значительный вклад в развитие образования в Республике Башкортостан и активную общественную деятельность
(2016 г.)
2. Диплом. Подготовка участника (победителя, лауреата 1 степени) в 3 Всероссийском творческом конкурсе "Души прекрасные порывы" (2019 г.)
3. Диплом. Финалист в 3 Республиканском конкурсе среди женщин "ЖЕНЩИНА - МАТЬ НАЦИИ" (2019 г.)
4. Участие в межрегиональном форуме учителей башкирского языка и литературы (2020 г.)
5. Диплом за вклад в развитие и пропаганду государственных языков Республики Башкортостан (2020 г.)
6. Участие в образовательной акции "Международный диктант по башкирскому языку" (2020 г.)
7. Победа в 7 Республиканском конкурсе творческих проектов "Жизнь и творчество Зайнаб Бишевой" (2020 г.)
8. Победа в 10 Международном конкурсе юных сказителей и исполнителей башкирского народного эпоса "УРАЛ-БАТЫР" на языках народов Республики Башкортостан, Российской Федерации и иностранных языках в номинации "За лучшее сценическое представление" (2020 г.)
9. Победа в международном литературно-художественном конкурсе, посвящённом 140-летию со дня рождения Мажита Гафури "Мы читаем Мажита Гафури" (2021 г.)

Вручение премии главы Администрации городского округа город Уфа
Республики Башкортостан

На международном конкурсе НПК Сабитова Элина получила гран-при

Сабитова Элина создала свой музей

Участие на городском конкурсе НПК “Мой дедушка – участник Великой Отечественной Войны”

Урок-встреча, посвящённый генералу М. Шаймуратову, с участием научного сотрудника Республиканского музея Боевой Славы журналистом А.Х. Вахитовым

Праздник Шэжэре

Участие на Международном конкурсе юных сказителей и исполнителей башкирского народного эпоса "УРАЛ-БАТЫР"

Урок-встреча с народным артистом
Башкортостана Радиком Динахметовым

Урок-встреча с поэтессой Тamarой Юлдашевой

Праздник “День города”
Милли байрамыбыз гөрлэй

Мы любим КВН

Мой внук – Мухаметша Исаев. Специальный приз (среди детей) Открытого Всероссийского конкурса сказителей (сэсэнов)

Участие в городском конкурсе “Мы любим сказку”

День матери

Открытый урок “ Баласак хәтирәләре”

День влюблённых

Сабантуй

День города

Күңел, рух дәресе – башкорт теле яңылыктарзан
башлана

Встреча с Катиба Киньябулатовой

Вручение почётной грамоты Государственного Собрания – Курултая Республики Башкортостан

Халык ижадының, һүз сәнғәтенең ағинәһе – Розалия Солтангәрәева филология фәндрә докторы, фольклорсы ғалимәнән эшем өсөн алған баһа

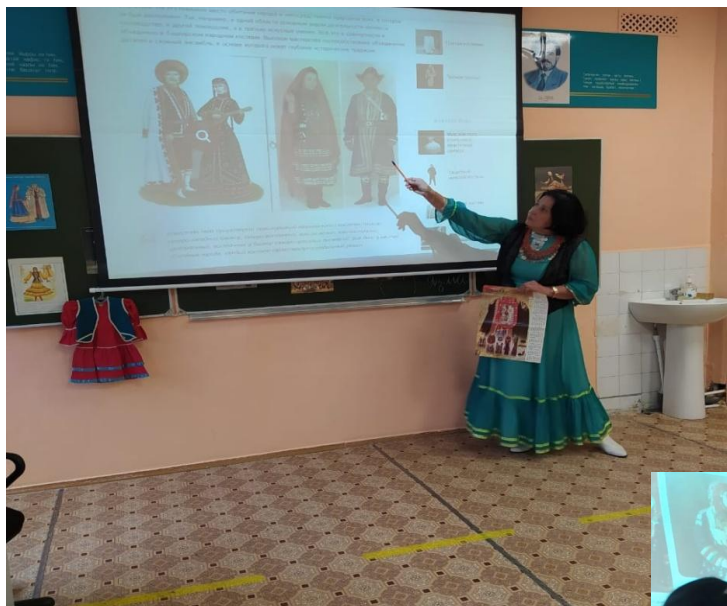
Иле бар батырлар менен хур булмаш, батыры бар ил менен хур булмаш. Илем батырлары менен дәрес- орашыу

Фирүзә ташы – йөзөк кашы.
Фирүзә Абдуллинаның шиғырзары күңел түрендә

Асыл кеше "алтын", -тимәс, " халкым", тип йәшәгән Ил инәһе -
Ләлә Бишева менән осрашыу

Туған телде һаклау, бөлөкөй эштәрзән башлана

Филология фəндəре докторы, Салауат Юлаев ордены кавалеры, сəсəниə-кобайырсы **Разалиə Солтангəржєва** мєнэн дəрес-осрашыу.

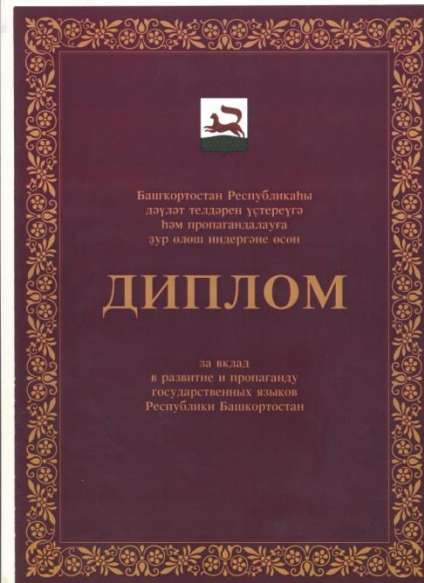
Хезмэт төбө – хазина

Кала башкорт фольклор фестивалендәге уңыштарыбыз

Межрегиональный форум учителей башкирского языка и литературы

Башкортлоктоң орлоктарын сәсәм...

Укытыусымын!

Сәскән орлоктарым

Акыл емешенә әйләнгән.

Сөнки илем, халкым киләсәге

Минең хезмәтемә бәйләнгән...